

Regelbunden tillsyn av kommunal huvudman

Bedömningsunderlag

Skolform: Förskola

Översikt över innehåll

1. Förutsättningar för utbildningen vid förskoleenheterna
2. Utveckling av utbildningen vid förskoleenheterna

STYRNING OCH UTVECKLING AV UTBILDNINGEN

Det är huvudmannens ansvar att utbildningen i förskolan uppfyller de centrala kraven i författningar som till exempel skollagen och läroplanen för förskolan. Huvudmannen ska se till att utbildningen och omsorgen är av en jämn och hög kvalitet, så att alla barn ges förutsättningar att utvecklas i enlighet med de nationella målen och att utbildningen därmed kompenserar för barns skiftande förutsättningar och behov. Genom att arbeta för detta ser huvudmannen till att alla barn får en likvärdig utbildning och omsorg. Huvudmannen måste kontinuerligt och långsiktigt styra och utveckla utbildningen i förskolan mot de nationella målen om kvalitet och likvärdighet. I detta arbete ingår att se till att centrala förutsättningar för barns lärande och utveckling är uppfyllda. Huvudmannen måste också följa upp och utveckla utbildningen utifrån de nationella mål som förskolan syftar till. I detta arbete ingår också att huvudmannen systematiskt följer upp att förskoleenheterna har de nödvändiga förutsättningarna samt att huvudmannen vidtar nödvändiga förbättringsåtgärder, så att barnen får en likvärdig utbildning och omsorg av hög kvalitet.

1. Förutsättningar för utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska ge förskolechefen och övrig personal vid förskoleenheterna förutsättningar, så att utbildningen i förskolan är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår bland annat att informera vårdnadshavare om och erbjuda barn utbildning i förskolan. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat att förse förskoleenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, samt se till att barngrupperna har en lämplig storlek och sammansättning. I arbetet ingår också att säkerställa att de förskolechefer som är anställda att leda verksamheten vid förskoleenheterna, och den personal som bedriver undervisning, har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. Huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av barn. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov. Kommunen utövar också sitt tillsynsansvar över fristående förskolor och pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen godkännt.

Arbetet granskas genom bedömning av följande kritiska faktorer:

1.1 Kommunen informerar vårdnadshavarna om rätt till plats i förskola eller annan pedagogisk verksamhet.

(29 kap. 19 § skollagen)

1.2 Kommunen erbjuder förskoleplats i enlighet med författningarna.

(8 kap. 3–7 och 14 §§ skollagen)

1.3 Huvudmannen ser till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek, och att barnen i övrigt erbjuds en god miljö.

(8 kap. 8 § skollagen)

1.4 Huvudmannen ser till att förskolan medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
(8 kap. 10 § skollagen)

1.5 Huvudmannen ser till att anställda förskolechefer som leder och samordnar verksamheterna i förskolan har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet.
(2 kap. 11 § skollagen)

1.6 Huvudmannen ser till att förskollärare i förskolan har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.
(2 kap. 13–14 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)

1.7 Huvudmannen ser till att personalen i förskolan ges möjligheter till den kompetensutveckling som krävs, för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.
(2 kap. 34 § skollagen; Lpfö 98, 2. Mål och riktlinjer, 2.7 Förskolechefens ansvar)

1.8 Huvudmannen tar emot anmälningar från förskolechefer om angivna kränkningar mot barn, utreder skyndsamt omständigheterna kring de angivna kränkningarna och vidtar i förekommande fall de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling.
(6 kap. 10 § skollagen)

1.9 Kommunen utövar tillsyn över förskola vars huvudman kommunen har godkänt, och till pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har förklarat ha rätt till bidrag.
(2 kap. 7 § och 26 kap. 4 § skollagen)

2. Utveckling av utbildningen i förskolan

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i förskolan inom väsentliga områden, i syfte att främja ökad likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid förskoleenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat avseende förskoleenheternas arbete med att främja barnens utveckling och lärande, och att erbjuda en trygg omsorg i en god miljö fri från kränkande behandling. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger förskoleenheterna, för att de ska kunna ge barnen en god utbildning och omsorg. Huvudmannen analyserar sedan nulägesbilden i förhållande till de nationella målen, beslutar om vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som förskolecheferna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid förskoleenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv insamlat (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som förskolechefen tillsammans med förskollärare och övrig personal genomför vid förskoleenheterna.

Ett annat viktigt verktyg för att se till att utbildningen och omsorgen är likvärdig är en behovsstyrd resursfördelning, så att resursfördelningen mellan förskoleenheterna anpassas efter enheternas skiftande behov och förutsättningar. Med resurser avses såväl ekonomiska som personalmässiga resurser. Resursfördelningen följs upp och utvärderas, så att en bedömning kan göras i vilken grad den främjar barnens utveckling och lärande.

Arbetet granskas genom bedömning av följande kritiska faktorer:

2.1 Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls.

(4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)

2.2 Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.

(4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

2.3 Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.

(4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

2.4 Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.

(4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

2.5 Kommunen fördelar resurser till utbildning inom förskolan efter barnens olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning.

(2 kap. 8a § skollagen)

2.6 Huvudmannen ser till att det inom ramen för utbildningen i förskolan och annan pedagogisk verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn.

(6 kap. 6–10 §§ skollagen)